

Obsah

Slova úvodem.....

8

I. kapitola: Co je estetické myšlení?

1. Metodologická hlediska estetického myšlení.....	10
2. Zdroje estetického myšlení.....	11
3. Východiska estetického vědomí dané doby.....	12

II. kapitola: Estetické myšlení od počátků do konce 19. století

1. „Prehistorie“ estetického myšlení v tradičních Českých územích	14
Doba nejstarší.....	14
Humanizmus v českém prostředí.....	16
Počátky akademické estetiky.....	18
2. České obrození v estetickém myšlení a konání.....	22
Šíře estetického vědomí.....	22
František Palacký.....	23
Proměny východisek estetického myšlení 19. století.....	28
3. Česká estetika jako konstituovaná vědní disciplína.....	33
Osobnosti české akademické estetiky.....	34
Josef Durdík.....	34
Otakar Hostinský.....	36

Periodika

III. kapitola: Směry a koncepty českého estetického myšlení první poloviny 20. století

Metodologická východiska.....	42
Historické souvislosti.....	42
1. Charakteristika estetického myšlení první poloviny 20. století.....	43
2. Formy estetické reflexe.....	44
a) Akademická východiska estetického myšlení.....	45
Strukturalismus.....	48

Poetizmus.....	51
Konstruktivismus.....	55
Artificielismus.....	56
Surrealismus.....	57
Levicová orientace.....	61
Duchovně-náboženská orientace.....	74
 b) Programová východiska estetického myšlení.....	77
Hledání podoby a smyslu moderního umění.....	82
Devětsil.....	87
Umění všední a nedělní.....	88
Sociální umění.....	89
 3. Estetické myšlení ve společenském kontextu.....	89
Společensko-politická role umění.....	89
Kultura a umění v kontextu ekonomických vztahů.....	90
„Národní“ v umění.....	91
Proti fašizmu.....	92
Dramaturgie válečných let.....	98
Oficiální kulturní politika válečného období.....	101
Dramaturgie poválečného období 1945–1948.....	101
Sjezd národní kultury – teorie socialistického realizmu.....	103
Socialistický realismus.....	105
 4. Estetické myšlení na Slovensku v první polovině 20. století....	106
Slovenský nadrealizmus.....	107
Slovenský strukturalizmus.....	108
Prolínání akademického a programového pojetí estetiky.....	110

IV. kapitola: Osobnosti českého estetického myšlení první poloviny 20. století

1. Akademické přístupy k problémům estetiky.....	117
J. Mukařovský, M. Novák, F. Kovárná, V. Helfert, B. Brouk, E. Utitz,	
B. Markalous, B. S. Urban, J. Bartoš, O. Zich, K. Svoboda, B. Zbořil,	
F. Kubišta, A. Kratochvíl-Christen, J. Hruban.	

2. Tradice českého estetického myšlení na akademickém a programovém pomezí.....	181
F. X. Šalda, V. Černý, Z. Nejedlý, T. G. Masaryk, K. Teige, B. Václavek, O. Mrkvička, K. Šourek, Z. Kalandra, L. Svoboda, L. Klíma, J. Guth-Jarkovský	
3. Umělecká historiografie reagující na umělecko-politickou situaci doby.....	242
M. Dvořák, V. Kramář, K. Honzík, V. V. Štech, A. Matějček, Z. Wirth, E. Dostál, J. Pečírka, V. Mencl, P. Kropáček	
4. Nastupující generace (40. let 20. století) estetiků, filozofů, uměleckých historiků.....	260
J. Chalupecký, A. Sychra, L. Štoll, J. Patočka, F. V. Mokrý, M. Míčko, V. Zykmund, V. Effenberger, M. Barvík, J. Kotalík, M. Očadlík, J. Cetl, J. Pinkava	
5. Zahraniční autoři, kteří ovlivnili české estetické myšlení.....	281
Ingarden, R. Jakobson, G. Lukacs, A. V. Sobolev	
6. Tvůrci, pro které byla teoretická reflexe součástí jejich umělecké existence.....	285
S. K. Neumann, Bratři Čapci, J. Čapek, K. Čapek, L. Janáček, J. Durých, E. Filla, V. Vančura, V. Nezval, A. Čáp, J. Čep, K. Steklý, A. Procházka, E. Famíra, F. Šamberger, M. V. Kratochvíl, V. Cach, V. Mathesius, A. Hoffmeister	
Výběr dokumentů.....	316
Periodika.....	323
Slovníček osobností.....	328
Výběr literatury a pramenů.....	345
Slova na závěr.....	358
Obrazová příloha.....	359